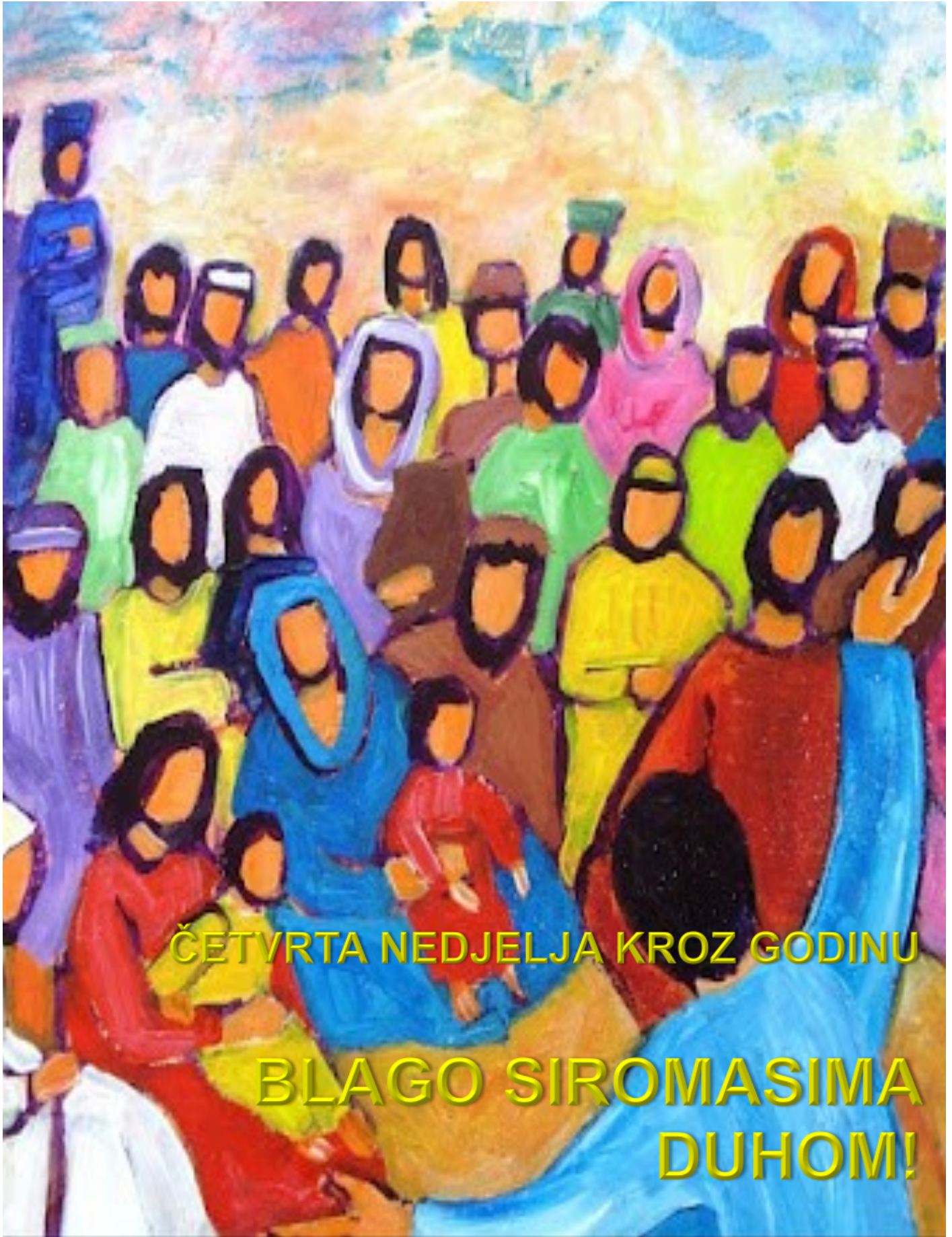

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

BLAGO SIROMASIMA
DUHOM!

SIJEČANJ- VELJAČA

**Ned. 29. ČETVRTA NEDJELJA KROZ
GODINU**
Valerije, Konstancije, Zdeslav, Akvilin

Pon. 30. Martina, Hijacinta, Gordana, Darinka

Uto. 31. Ivan Bosco, Marcela, Viktor

Sri. 1. Brigita, Miroslav, Sever, Gita

SVIJEĆNICA
Čet. 2. Ivan Teofan Vénard, Kornelije iz
Cezareje

Pet. 3. Oskar biskup

Sub. 4. Andrija, Veronika, Matija de Mattis

MEDITACIJA

Priča o dobrom čovjeku

SLUŽBA RIJEČI

IV. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Blago siromasima duhom! 4

HOMILIJA

Božja svemoć 8

KATEHEZA

Naš poziv na blaženstvo 10

Mali vjeronaučni leksikon 12

MEDITACIJA

Kako ukorijeniti blaženstvo? 13

SPOMENDAN

Ivan Teofan Vénard 14

NAŠI POKOJNI 16

Naslovnica: Slika preuzeta s:
<https://www.fiquefirme.com.br>

mihael

01/2023.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVII. (2023.), broj 1 (552); četvrta nedjelja kroz crkvenu godinu, 29. siječnja 2023.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

Priča o dobrom čovjeku

Bio jednom neki dobar čovjek koji ni mrave ne bi zgazio.

Uživao u životu i poštovao svako stvorenje. I gle, doleti mu jednom jedan komarac, sjede mu na ruku da pije krv. Dobri čovjek osjeti ubod, ali pomisli: *Što će jadni mali komarac, neka se već jednom nahrani!* Komarac je popio koliko je mogao i odletio veselo zujeći krilima. Bio je toliko sretan i radostan da je svima pričao o dobrom čovjeku i njegovoj slasnoj krvavi.

Za nekoliko sati nebo se zamračilo od komaraca koji su željeli vidjeti dobrog čovjeka i kušati osvježavajuće piće. I počеше oni navaljivati na dobroga čovjeka, bosti i bosti, piti i piti, ali se nitko od njih nije mogao nasititi, jer ih je bilo previše za pet litara čovjekove krvi.

Tako je dobar čovjek svoju krv pretočio u trbuhe kukca, ni na trenutak ne sluteći da je učinio glupost i krivu stvar odvojivši dobrotu od razuma.

Naša dobrota ne bi trebala biti naivna. Blago onima koji su svjesni da svijet nije tako lijep, te trebaju svojim životom pomoći drugima da se izdignu iz ruševina svojih života. Povjerenje se ne bi trebalo temeljiti na naivnim pretpostavkama, već na konkretnim odlukama koje pomažu drugima da postanu bolje osobe...

Prvo čitanje: Sef 2,3; 3,12-13

Pustit ću da u tebi opstane samo skroman i čedan narod.

Čitanje Knjige proroka Sefanije

Tražite Gospodina,
svi skromni na zemlji,
svi koji izvršavate odredbe njegove!
Tražite pravdu,
tražite poniznost:
vi ćete možda biti zaštićeni
u dan gnjeva Gospodnjega.
„Pustit ću da u tebi opstane
samo skroman i čedan narod,
i u imenu Gospodnjem
tražit će okrilje ostatak Izraelov.
Oni neće više činiti nepravdu,
neće više govoriti laži;
u njihovim ustima neće se više naći
jezik prijevani.
Moći će pâsti i odmarati se
i nitko im neće smetati.“

Riječ Gospodnja

Sefanija je suvremenik proroka Jeremije koji je živio u Judeji oko 630 god. pr. Kr., a poznat je kao prorok srdžbe Božje. Njegova kratka knjiga spominje se samo jednom u Novom zavjetu (Mt 13,41).

Opis dana Gospodinova nadahnuo je proroka Joela, a u Srednjem vijeku poslužio je kao podloga početku himna Dies irae.

Prvi dio današnjeg čitanja karakterizira trostruko ponavljanje glagola „tražite“. Kontekst je onaj „dana Gospodnjeg“, odnosno Božjeg suda. U vidu tog dana, prorok poziva na obraćenje izrazom „tražite Gospodina“, ali konkretnije se traženje prevodi s druga dva poziva: „tražite pravdu, tražite poniznost“. „Pravda“ odgovara izgradnji društva izjednačenih i braće. „Poniznost“, ili drugim riječima „siromaštvo“, prevodi se kao stav potpunog predanja Bogu, pouzdanja u njega. Nema dakle, pravog traženja pravde ako se u poniznosti potpuno ne otvori Bogu.

Drugi dio čitanja govori o pozitivnom obećanju koje Bog kazuje. Usprkos svim nevjernostima i izdajama, sam Bog će sačuvati „ostatak“, grupu vjernih Izraelaca koji je opisan kao „skroman i čedan narod“. On će biti svjedočanstvo Božje dobrote, a u „imenu Gospodnjem tražit će okrilje“, u njega će položiti svoju nadu. U takvom intimnom pouzdanju u Boga, grupica će pronaći snagu za novi moral.

Otpjevni psalam: Ps 146,6c-10

Blago siromasima duhom; njihovo je kraljevstvo nebesko!

Gospodin ostaje vjeran dovijeka,
potlačenima vraća pravicu,
a gladnima kruha daje.

Gospodin oslobađa sužnje.

Gospodin slijepcima oči otvara.
Gospodin uspravlja prignute,
Gospodin ljubi pravedne.
Gospodin štiti pridošlice.

Sirote i udovice podupire,
a grešnicima mrsi putove.
Gospodin će kraljevati dovijeka,
tvoj Bog, Sione, od koljena do koljena.

Druga polovica Psalma 146 preuzeta je kao otpjevni psalam. Riječ je o himnu Bogu pomoćniku koji je dovijeka vjeran, pa odatle i sigurnost svakome koji se u njega uzda. Osobito se to odnosi na one najmanje koji se ne mogu pouzdavati u svoje imanje ili u svoju moć, nego sve očekuju od Boga. On preokreće njihovo stanje te nadomješta ono što im nedostaje. Takav pravedan i milosrdan Bog kraljevat će dovijeka (146,10), pa za malene i siromašne nema mjesta tjeskobi.

Drugo čitanje: 1Kor 1,26-31

Slabe svijeta izabra Bog.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Gledajte, braćo, sebe, pozvane:
nema mnogo mudrih po tijelu,
nema mnogo snažnih,
nema mnogo plemenitih.
Nego lúde svijeta izabra Bog da posrami mudre,
i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake;
i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog,
i ono što nije,
da uništi ono što jest,
da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom.
Od njega je da vi jeste u Kristu Isusu,
koji nama posta mudrost od Boga,
i pravednost, i posvećenje, i otkupljenje,
da bude kako je pisano:
Tko se hvali, u Gospodu neka se hvali.

Riječ Gospodnja

Pavao u današnjem čitanju predstavlja socijalnu situaciju Crkve u Korintu. Tamošnja kršćanska zajednica nije bila ambijent intelektualaca („nema među vama mnogo mudrih“), nego se može pretpostaviti da se sastojala od ljudi iz nižih slojeva društva. Pavao govori o „pozvanima“, o onima koji su postali cijenjeni u Božjim očima, vjerni i privrženi Crkvi. Oni se razlikuju od onih koji kao vrhovne vrijednosti stavljaju tri stvari: mudrost, snagu i plemenitost. Socijalna situacija u Korintu pomaže Pavlu da kaže kako su kršćani pozvani na drukčiji način postojanja. Njihovu „osobnu kartu“ predstavljaju neuki, slabi i prezreni. Riječ je o svima onima koji su prihvatili evanđeosku poruku, a to nije filozofska mudrost, nego križ Gospodinov.

„Od njega je da vi jeste u Kristu“, potvrđuje Apostol. Bog je izabrao točno određene ljude koji su prezreni u očima svijeta kako bi mogli postojati u Kristu. On je voljom Božjom postao „mudrost, pravednost, posvećenje i otkupljenje“. Mudrost koja se utjelovila u Kristu i postala vidljivom u kršćanima u Korintu. Samo „mudrost“ koja je kršćanima dana po Kristu i u Kristu, može ispravno procijeniti stvarnost da izaberu po „pravednosti“ i „posvećenju“. Pravednost koja čini pravednima u Božjim očima i posvećenje kao djelo kojim Bog kršćane vodi prema savršenstvu. A otkupljenje, čiji vrhunac će se dostići u vječnoj slavi, dostiže se samo na jedan način: „Tko se hvali, u Gospodinu neka se hvali.“

Evandjelje: Mt 5, 1-12a

Blago siromasima duhom!

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme: Isus, ugledavši mnoštvo, uzide na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. On progovori i stane ih naučavati:

*Blago siromasima duhom:
njihovo je kraljevstvo nebesko!*

*Blago ožalošćenima:
oni će se utješiti!*

*Blago krotkima:
oni će baštiniti zemlju!*

*Blago gladnima i žednima pravednosti:
oni će se nasititi!*

*Blago milosrdnima:
oni će zadobiti milosrđe!*

*Blago čistima srcem:
oni će Boga gledati!*

*Blago mirotvorcima:
oni će se sinovima Božjim zvati!*

*Blago progonjenima zbog pravednosti:
njihovo je kraljevstvo nebesko!*

*Blago vama kad vas - zbog mene -
pogrde i prognaju
i sve zlo slažu protiv vas!*

*Radujte se i kličite:
velika je plaća vaša na nebesima!*

Riječ Gospodnja

Današnji evanđeoski odlomak sadrži početak velikoga Govora na Gori što ga evanđelist Matej sastavlja od Isusovih ranije vjerojatno međusobno nepovezanih izreka koje su predajom do njega došle. Na početku su toga svečanoga govora Blaženstva. Isusovo uspinjanje na goru kako bi predao učenicima ove riječi podsjeća na Mojsijevo uspinjanje na goru Sinaj, odakle će Izraelcima prenijeti riječi Božjega Zakona. Isus je, tako, prikazan kao novi božanski zakonodavac, kao iščekivani „prorok poput Mojsija“ o kojem govori Ponovljeni zakon (usp. Pnz 18,15). Iščekivanje takva proroka bilo je dio mesijanskih iščekivanja u Isusovo doba.

Blaženstva nisu nepoznata ni u Starom zavjetu, a posebice su odlika mudrosne književnosti (usp. Ps 1,1-2; Izr 3,3; Sir 31,8). Isus ovim blaženstvima nastavlja niz proročkih tekstova koji naglašavaju Božju brigu za siromahe, malene i potlačene. Već i u Mojsijevu zakonu posebna je pozornost posvećena došljacima i udovicama koje bi inače bile prepuštene same sebi. Blaženstva iz Matejeva evandjelja odnose se na čovjekove moralne stavove. Tako je prvo blaženstvo upućeno „siromasima duhom“, dok Luka konkretnije govori o siromasima. Obećanja koja prate blaženstva uspostavljaju novi poredak. Nisu više bogati doista bogati, niti su siiti doista siiti, niti su kraljevi doista kraljevi. Naprotiv, oni koji su „duhom“ suprotnost svega toga, sve to dobivaju od Boga. Oni koji ne očekuju posjedovati, od Boga dobivaju sve u posjed. Stoga je glavno obećanje ovih blaženstava ponovljeno na početku i na kraju, kod prvog i kod osmoga blaženstva, a to je posjedovanje kraljevstva nebeskoga. Kasnije će biti jasno da je to ono prvo što kršćanin treba tražiti. Slobodni od svih drugih očekivanja, pa tako slobodni i od svih tjeskoba, kršćani su ovako poučeni: „Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati“. To je i prošnja prvog dijela Matejeva Očenaša. S takvim pogledom na svijet i u iščekivanju Kraljevstva, vjernik je slobodan od svega, slobodan za Boga i doista dionik Božjega kraljevstva.

Komentari čitanja: Služba riječi 274/14 i 262/11

Božja svemoć

Zašto Bog danas ne utješi žalosne? Zašto Bog već sada, a ne jednom, nakon ovoga svijeta, ne ispuni želje za pravdom onih koji nepravедno trpe? Je li kršćanstvo samo jeftina utjeha? Jesu li Isusova blaženstva samo laka obećanja onoga što će se možda jednom dogoditi?

Svi ovi koje Isus naziva blaženima svakodnevno se muče i teško dolaze do ostvarenja svojih potreba i prava. A ni mi sami ne znamo što je bolje: imati ili nemati. Jer i oni koji imaju muku muče s onim što imaju i željom za onim što nemaju. Nekada smo mislili da su sretni oni koji imaju veće mogućnosti. Kasnije, životno iskustvo nam je otkrilo da ima nekoliko razina sreće. Jedna je materijalna koja se veže uz novac i bogatstvo. Viša razina je duhovna, kad govorimo o zdravlju, prijateljstvu, savjesti i obitelji. Netko će reći da je to povezano, jer što više imaš novaca imat ćeš i više prijatelja. Iskustvo nas uči da su mnoga takva prijateljstva privremena i lažna.

Isus je iznad vremena. Isus i njegove riječi su izazov u svim vremenima. On kaže: „Gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce.“

Svatko od nas želi nešto vrijediti. Htjeli bismo da nas ljudi poštuju i cijene. Očekujemo priznanja i s time povezane povlastice i usluge. Isus u ovaj svijet želi uvesti drugu logiku. Tko želi nešto vrijediti, ostvariti svoj život, neka se odrekne onoga što želi i za čim teži, kako bi to omogućio drugima pored sebe.

Božja svemoć se ne očituje u tome da će uništiti nepravdu i zgaziti one koji je čine. On se pokazuje u praštanju i milosrđu. Božje prijateljstvo i njegovu naklonost ne može pobijediti, uništiti ili narušiti nikakva snaga.

Blaženstva nam pomažu da uvidimo pozitivne posljedice s kojima čovjek može računati ako čini ono što je s njime u skladu. Koji se ljudski načini ponašanja isplate.

Nije dovoljno samo biti siromašan. I siromah može biti ispunjen stalnom težnjom za bogatstvom. Važno je iznutra biti slobodan, neovisan. Tko iznutra ne ovisi ni o čemu, ni o posjedovanju, ni o pravu na prednosti, taj je slobodan duhom i ima prazan prostor koji Bog može ispuniti.

Isto je i s gladnima. Nisu jednostavno blaženi oni koji nemaju što jesti i piti, nego samo oni koji teže za Božjom pravednošću.

Ne isplati se svaka omraženost i progonstvo, nego ono koje se podnosi radi imena Isusova.

„Svemogući“ je izraz za Boga koji nam je došao iz poganstva.

Svijet Biblije govori drukčije. Božja moć nije u tome da može učiniti sve što želi, nego je njegova moć u vjernosti i naklonosti prema nama, njegovim stvorenjima. Preteško nam je povjerovati u ovakvu Božju svemoć. Zato nam je dobrodošao Isus jer nam on svojim životom objavljuje Boga koji nas neprestano obnavlja i daruje novi život.

Možda sada bolje razumijemo da Isusove riječi nisu prazna utjeha. Moćni Bog je nemoćan tamo gdje nailazi na odbijanje. On ne može uništiti one koji i danas druge žaloste, jer svoju ljubav ne može na silu, nasiljem nametnuti ljudima. Ako imamo povjerenje u Boga i biblijsku poruku, onda ćemo s vjerom moći prihvatiti da je Božja ljubav moćnija nego sve u svijetu. Život na ovoj zemlji nije lagan, ali pravo blago se očituje u Isusovim obećanjima.

Zadnja riječ naše povijesti bit će Isusova riječ: utjeha žalosnima, sreća milosrdnima i opravdanje progonjenima.

Služba riječi 274-14

Sepp Jahn i Edith Hirsch, Detalj s *Križmenog platna*, dominikanski samostan Kirchberg am Wechsel, Austrija
<https://www.erzdioezese-wien.at/>

Naš poziv na blaženstvo

Iz Katekizma katoličke crkve

Blaženstva

Blaženstva su u središtu Isusova propovijedanja. Njihov navještaj opet preuzima obećanja dana izabranom narodu još od Abrahama. Ta su obećanja usavršena time što su usmjerena ne više prema pukom uživanju zemlje, nego prema Kraljevstvu nebeskom:

- * *Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko.*
- * *Blago ožalošćenima: oni će se utješiti.*
- * *Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju.*
- * *Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi.*
- * *Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe.*
- * *Blago čistima srcem: oni će Boga gledati.*
- * *Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati.*
- * *Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko.*
- * *Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve zlo slāžu protiv vas.*
- * *Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima. (Mt 5, 3-12).*

Blaženstva ocrtavaju lice Isusa Krista i opisuju njegovu ljubav; izražavaju poziv vjernika pridruženih slavi njegove Muke i Uskrsnuća; ona osvjetljuju djela i stavove svojstvene kršćanskom životu; to su paradoksalna obećanja koja u nevoljama podržavaju nadu; naviještaju blagoslove i nagrade koje učenici tajanstveno već unaprijed kušaju; najprije su ostvarena u životu Djevice Marije i svih svetaca.

Čežnja za srećom

Blaženstva odgovaraju urođenoj čežnji za srećom. Ta čežnja je izvorno božanska: Bog ju je čovjeku usadio u srce da ga privuče k sebi, jer je samo on može ispuniti.

„Zacijelo, svi želimo živjeti sretno, i nema ga među ljudima tko ne bi prihvatio tu tvrdnju, čak i prije nego što se do kraja izreče.“ (Augustin, *De moribus Ecclesiae catholicae*)

„Kako dakle tražim tebe, Gospodine? Kad tražim tebe, Boga svog, tražim blaženi život. Tražit ću te da živi duša moja. Moje tijelo živi naime po mojoj duši, a moja duša živi po tebi.“ (Augustin, *Confessiones*)

„Jedino Bog zasićuje.“ (Toma Akvinski, In *Symbolum Apostolorum scilicet „Credo in Deum“ Expositio*)

Blaženstva otkrivaju cilj ljudskog života, konačnu svrhu prema kojoj teže ljudski čini: Bog nas poziva na svoje blaženstvo. Taj je poziv upravljen svakome osobno, ali i sveukupnoj Crkvi, novom narodu onih koji su prihvatili obećanje i žive u vjeri u njega.

Kršćansko blaženstvo

Novi zavjet upotrebljava mnoge izraze da bi označio blaženstvo na koje Bog poziva čovjeka: dolazak Božjega kraljevstva; gledanje Boga: „Blago čistima srcem: oni će Boga gledati“ (Mt 5, 8); ulazak u radost Gospodinovu; ulazak u Počinak Božji:

„Ondje ćemo počinuti; ondje ćemo gledati; gledat ćemo i ljubiti; ljubiti ćemo i slaviti. Eto, to će biti na kraju bez kraja. I koji drugi cilj imamo, ako ne doći u kraljevstvo kojemu neće biti kraja?“

Bog nas je stavio u svijet radi toga da ga spoznamo, služimo mu i ljubimo ga i tako u

nebo dođemo. Blaženstvo nas čini „zajedničarima božanske naravi“ (2 Pt 1, 4) i vječnoga života. S njime čovjek ulazi u Kristovu slavu i u radost života Presvetog Trojstva.

Takvo blaženstvo nadilazi razum i čisto ljudske sile. Ono je plod nezasluženog Božjeg dara. Zato se i zove nadnaravno, kao i milost koja čovjeku omogućuje da uđe u Božju radost.

„Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!“ Sigurno, zbog njegove veličine i njegove neizrecive slave, ‘Boga nitko ne može vidjeti i ostati živ’, jer Otac je nedokučiv; ali zbog svoje ljubavi, svoje dobrote prema ljudima i svoje svemogućnosti, on ide sve dotle da onima koji ga ljube daje povlasticu da ga vide [...] jer ‘što je nemoguće ljudima, moguće je Bogu’.“ (Irenej Lionski, *Adversus haereses*)

Obećano blaženstvo stavlja nas pred presudne čudoredne odluke. Poziva nas da očistimo srce od zlih nagona i da nastojimo ljubiti Boga iznad svega. Uči nas da se prava sreća ne nalazi u bogatstvu ili blagostanju, ni u ljudskoj slavi ili moći, ni u kojemu ljudskom djelu, ma kako ono korisno bilo, kao što su znanosti, tehnike i umjetnosti, ni u kojemu god stvorenju, nego u Bogu samome, vrelu svakog dobra i svake ljubavi:

„Bogatstvo je veliko božanstvo današnjice; bogatstvu mnogi, silno mnoštvo ljudi iskazuje nagonско poštovanje. Oni mjere sreću imutkom, a prema imutku mjere i čestitost. [...] Sve to proizlazi iz uvjerenja da se bogatstvom može sve. Bogatstvo je dakle jedan od idola našega vremena, a drugi idol je glasovitost. [...] Činjenica da smo poznati i da se o nama govori u svijetu

(što bi se moglo zvati slavom u tisku), dovela je do toga da se glasovitost sama u sebi smatra dobrom, vrhovnim dobrom, čak predmetom pravog štovanja.“ (John Henry Newman, *Discourses addressed to Mixed Congregations*)

Deset Božjih zapovijedi, govor na gori i apostolska kateheza opisuju nam putove koji vode u nebesko kraljevstvo. Mi se u tomu zalažemo korak po korak svagdašnjim djelima, potpomognuti milošću Duha Svetoga. Snagom Kristove riječi, polagano donosimo u Crkvi plodove na slavu Božju.²⁸

Ukratko

Blaženstva prihvataju i privode savršenstvu Božja obećanja dana još od vremena Abrahamova, usmjerujući ih prema kraljevstvu nebeskom. Ona odgovaraju čežnji za srećom koju je Bog čovjeku usadio u srce.

Blaženstva nam pokazuju posljednju svrhu kojoj nas Bog zove: kraljevstvo, gledanje Boga, udio u božanskoj naravi, vječni život, posinjenje te počinak u Bogu.

Blaženstvo vječnog života nezasluženi je Božji dar: ono je nadnaravno, kao i milost koja vodi do njega.

Blaženstva nas stavljaju pred presudne odluke glede zemaljskih dobara; ona nam čiste srce da budemo sposobni ljubiti Boga iznad svega.

Nebesko blaženstvo određuje mjerila za razlučivanje u služenju zemaljskim dobrima u skladu s Božjim zakonom.

Katekizam Katoličke crkve,
HBK, Zagreb, 1994. br. 1716 - 1729

Mali vjeronaučni leksikon

Milosrđe

Milosrđe, latinski *miser cordia*, u monoteističkim religijama, raspoloživost da se priteče u pomoć potrebitomu; spremnost na praštanje iz čiste dobrote, bez interesa. Pritom se razlikuje Božje milosrđe prema stvorovima i milosrđe čovjeka prema drugom čovjeku.

U Starom zavjetu, Bog je milosrdan prema čovjeku, spor na srdžbu i spreman na praštanje. Milosrđe iskazano bližnjemu, u prvom redu članu staroizraelske zajednice, konkretno je očitovanje ljubavi prema bližnjemu. U židovstvu je milosrđe temeljna moralna postavka, treba biti motivirano sućuti i ljubavlju te se očitovati u konkretnoj pomoći (cedaka).

U Novom zavjetu milosrđe je konkretno očitovanje ljubavi prema bližnjemu, tj. svakom čovjeku u konkretnoj situaciji (Milosrdni Samarijanac). U kršćanstvu su preuzete glavne postavke biblijskog shvaćanja milosrđa, osobito novozavjetnoga (univerzalnost i bezinteresnost).

U katolicizmu se razlikuje sedam djela milosrđa tjelesnoga (Gladna nahraniti; Žedna napojiti; Siromaha odjenuti; Putnika primiti; Bolesna i utamničenika pohoditi; Zarobljenike i prognanike pomagati; Mrtva pokopati) i sedam djela milosrđa duhovnoga (Dvoumna savjetovati; Neuka poučiti; Grješnika pokarati; Žalosna i nevoljna utješiti; Uvreda oprostiti; Nepravdu strpljivo podnositi; Za žive i mrtve Boga moliti).

U islamu milosrđe je jedan od 99 Alahovih atributa, a musliman je obvezan na solidarnost prema članovima svoje vjerske zajednice, privatnom milostinjom ili obveznim prilogom.

U sve tri monoteističke religije postoji i organiziran oblik dobrotvorstva (Karitas).

U zapadnome kršćanskom svijetu milosrđe je potaknulo nastanak prvih bolnica, sirotišta i staračkih domova.

Kako ukorijeniti blaženstvo?

„Koje je zadnje blaženstvo zapisano u evanđeljima koje je izgovorio Isus?” pita me – *u ono vrijeme* – fra Bonaventura Duda, dok mi na zadnju stranicu Novoga zavjeta s uvodima i bilješkama Ekumenskoga prijevoda Biblije upisuje zaključne riječi posvete: „...dok ne ugledamo otkrito Božje Lice”. I prije negoli dospijem promisliti, kamoli odgovoriti, on već uz osmijeh govori: „Blago onima koji ne vidješe, a vjeruju.” Nije propustao nijednu prigodu potaknuti svoje slušatelje i sugovornike da posvete osobitu pozornost na Božju riječ. Pritom su mu Isusova blaženstva bila osobito na srcu.

Blaženstva! Pri spomenu te riječi, nerijetko pomišljamo na blagost života, na lagodu, na ono što rasterećuje, na spokojan život koji smo uspjeli dohvatiti. Ili: koji je netko drugi uspio dohvatiti. Blaženstvom se običava nazivati i raj. Govorimo o svijetu blaženih. O vječnom blaženstvu.

Ali blaženstvo se na različite načine korijeni u zemlji i razlijeva nebeskim prostranstvima. Da bi na zemlji blaženstvo zaživjelo, potrebno je mnogo posvećenosti i truda, k tome i ne privremenoga, ne povremenoga. Blaženstvo se razrasta po zahtjevnosti i postojanosti. Blaženoga čovjeka resi vjernost, on u svemu ustrajava u svom evanđeoskom određenju. Blaženik je čovjek koji je uskladio svoj hod s Božjim i koji se zbog toga ni od koga ne odmiče, ni od koga ne smatra boljim, nego ustrajava u zauzetosti za ovaj svijet.

Aleksandar Šmeman, pravoslavni svećenik, svojedobno je napisao niz prelijepih meditacija o blaženstvima. Pišući o svakom pojedinom blaženstvu iz Govora na Gori u Matejevu evanđelju, on vrlo uvjerljivo i dojmljivo pokazuje da je tim blaženstvima Isus opisao sebe i život koji će mu valjati proživjeti. Posljedično, i život svakoga tko se istinski odluči za evanđelje.

Moglo bi se reći da blaženstva odabiru čovjeka, ne čovjek blaženstva. U mnogim uočljivim, ali i na različite načine zastrtim životnim odrednicama, čovjek se suočava s blaženstvima. Ili će im se odazvati ili će im okrenuti leđa. I srce.

Ima ih koji bi htjeli ovladati blaženstvima kojih su dionici, biti njihova mjera. Ali tko će odmjeriti nadahnuća, darove Duha Svetoga? Tko će naći riječ za neizrecivo? Kakvoga bi smisla imalo staviti evanđelje na teulju svoje nedostatne volje?

Ljudsko srce čini mudrim upravo njegova raspoloživost blaženstvima. Hod njima ususret i kada krijepe i kada razdiru. I kada njeguju i kada ne štede. Jer život s Isusom poznaje i vrijeme suza i vrijeme kad će svaka suza biti otrta s očiju. I vrijeme kada ljubav progovara zagrljajima i kada progovara ranama. I kada se ljudska i Božja riječ susreću u tišini. Bezglasno.

U konačnici, svako je blaženstvo iskaz ljubavi. I opet: i ljudske i Božje. Iskaz je ljubavi i kada se čini da ostaje nedorečeno. Jer Božja je riječ prostranija od vremena. I neumorna poput sjemenja.

Stjepan Lice: <https://www.svjettlorijeci.ba>

Ivan Teofan Vénard

Sveti Ivan Teofan (Jean-Théophane) Vénard, francuski misionar i mučenik, član *Društva za vanjske misije u Parizu* (*Société des Missions étrangères de Paris*), rođen je 21. kolovoza 1829. u naselju Saint-Loup-sur-Thouet (zapadna Francuska), u biskupiji Poitiers. Sin učitelja, odgojen je u pobožnoj obitelji. Njegov brat Eusèbe postao je također svećenik i kasnije se brinuo o Théophaneovim zapisima.

Latinskom jeziku Théophanea je podučavao mjesni župnik. Školovao se na sjemeništu Doué-la-Fontaine (departman Maine-et-Loire, Anjou, zapadna Francuska), a kao podđakon stupio u Društvo za vanjske misije u Parizu.

Za svećenika je zaređen 5. lipnja 1852, a već 19. rujna otputovao na Daleki Istok. Nakon petnaest mjeseci boravka u Hong Kongu stigao je u svoju misiju u zapadnom Tonkinu (sjeverni Vijetnam). U to vrijeme bilo je zabranjeno širenje kršćanstva u Vijetnamu. Odmah nakon dolaska oca Vénarda, ukazom imperatora Tj Đurca kršćani su osuđeni na progon, svećenici na smrtnu kaznu, a doušnicima je obećana novčana nagrada. Biskupi i svećenici tražili su skloništa u pećinama i gustim šumama.

Otac Vénard djelovao je kao misionar uglavnom noću. Iako krhkog zdravlja, bio je neustrašiv sljedbenik Krista Gospodina pa je često propovijedao i usred bijelog dana. Među njegovim stadom našao se i jedan doušnik pa su vlasti mladog misionara uhvatile 30. studenoga 1860. Nadležni mandarin ponudio mu je da se odrekne vjere i pogazi križ, a kad je on to odbio, osuđen je na smrt odsijecanjem glave. Držali su ga zasužnjenog do 2. veljače, poput životinje, u kavezu od bambusa. Iz tog kaveza pisao je svojoj obitelji lijepa i utješna pisma, radostan u očekivanju mučeničke krune. Njegov biskup, Pierre-André Retord, tada je napisao: „Iako u okovima, veseo je poput ptičice.” U jednom oproštajnom pismu napisao je: *"Ponoć je... Oko moga kaveza ne vidi se ništa drugo osim kopalja i mačeva. U jednom kutu sobe skupina vojnika se karta. Druga se skupina kocka. Dva metra daleko od mene mala*

svjetiljka baca svoje drhtavo svjetlo na list kineskog papira i omogućuje mi da ti mogu napisati ove retke. Iz dana u dan očekujem svoju presudu. Možda ću već sutra biti odveden u smrt. Sretnu smrt, zar ne? Željenu smrt, koja vodi u život..." Svojem bratu Henriju pisao je ovako: *"Dragi moj Henri, ne troši svoj život u ispraznostima svijeta... Opiri se sklonostima tijela i podvrgavaj ih duhu, budi na oprezu pred zasjedama zloduha i običajima svijeta, održavaj zapovijedi vjere, a to znači: Budi dobar! Ove sam ti riječi napisao u jednom svečanom trenutku. Za nekoliko sati zbog vjere u Isusa Krista bit ću predan u smrt... Zbogom, brate, dođi da me nađeš u nebu!"*

Na putu do stratišta otac Théophane pjevao je psalme i himne. Svojem krvniku, koji je poželio njegovu odjeću i upitao ga što će mu pokloniti ako ga brzo smakne, odgovorio je: *„Što duže, to bolje“*. Odrubljena mu je glava 2. veljače 1861, u naselju Cầu Giây, danas dijelu glavnog vijetnamskog grada Hanoija. Njegovu glavu, izloženu na vrhu jednog kolca, a zatim bačenu u rijeku, pronašli su ribari i danas je kao relikviju časte vijetnamski kršćani. Tijelo oca Théophanea dopremljeno je 1865. u Francusku i počiva u kripti matične kuće Društva za vanjske misije u Parizu.

Tog vijetnamskog mučenika osobito je štovala sveta Mala Terezija. O njegovim posljednjim pismima izjavila je: *„To su moje misli, moja je duša slična njegovoj.“* Tri tjedna prije smrti, u prvim rujanskim danima

1897, Mala Terezija rekla je svojim sestrama: *„Théophane Vénard je mali svetac. Njegov je život posve običan. Jako je volio Bezgrešnu Djevicu i svoju rodbinu. I ja jako volim svoju rodbinu. Kao oproštajni pozdrav predajem vam nekoliko rečenica iz njegovih oproštajnih pisama.“* Théophane Vénard bio je s Malom Terezijom suputnik „maloga puta“. Njegove riječi iz zatočeništva, upućene ocu, mogla bi potpisati i Mala Terezija: *„Velika je istina da je Gospodin izabrao malene kako bi postidio velike ovoga svijeta. Ne oslanjam se na svoje vlastite sile, već se pouzdam u snagu onoga koji je na križu pobijedio moć pakla. Ja sam proljetni cvijet, koji će gospodar vrta ubrati sebi na veselje. Svi smo mi cvjetovi zasađeni u ovu zemlju i Bog ubire svaki cvijet u svoje vrijeme, jedan malo ranije, drugi nešto kasnije. Nas dvojica, otac i sin, možemo se sresti u raju. Ja, jednodnevni cvijet, otići ću prvi. Jednoga dana naći ćemo se opet u raju i tada ćemo uživati pravu sreću. Zbogom.“*

Oca Jean-Théophanea Vénarda blaženim je proglasio 2. svibnja 1909. papa Pio X, a svetim 19. lipnja 1988. papa Ivan Pavao II.

<https://www.velecasnisudac.com/>

NAŠI POKOJNI

IVICA DRMIĆ,

(SJP), PU zagrebačka, Maslenica, 22. siječnja 1993.

ZLATKO ORKIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Divoselo, Gospić, 24. siječnja 1993.

BLAŽ SENKOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Buševac, 28. siječnja 1992.

POČIVALI U MIRU